

BAJAI HIRLAP

POLITIKAI LAP.

Megjelen minden csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetések és hirdetések Kazal József könyvnyomdájában vétetnek fel.

Felelős szerkesztő:
NEMES JÓZSEF dr.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fl. Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttanak.

Az itthon való háboru.

Nem tudjuk, nem tudhatja senki, mi vár még a világra, s benne mi ránk, ennek a förtelmes értékpusztításnak a befejezéseig. De amiket kilencz hónapja átéltünk, megerősíti bennünk azt az érzést, hogy ez a nagy világ-háboru az áldásos békét fogja az országunk meghozni. A háborut azonban csüggedés elernyedés nélkül kell nekünk itthonmaradottaknak végig küzdenünk ugyanolyan kitartással és kösiességel, mint amilyennel a mi nagy-szerű, áldozatkész és mindhalálig hős fiaink ott fönt, — és lent — éretünk harcolnak.

A háboru nem tür semmi panaszt. Az egyedüli érdek, hogy a háborut győztesen viselhessük és győztesen befejezhessük. Minden más érdek háttérbe szorul és a közönségnek el kell viselnie a háboru összes hátrányait, összes veszélyeit. Amint szegény katonáink se válogathatnak az eledelekben, nekünk is azt kell ennünk, amit kapunk.

Hazafias kötelessége mindenkinek alkalmazkodnia a rendkívüli időkhöz és a panaszoktól tartózkodni. Tegyük el a vélt sérelmeket békés időre, megjő majd annak az ideje. Most csodákat senki se művelhet. A háboru szenvedéseit, nyomorúságait és hátrányait semmiféle hatalom se szerelheti le. Ha a harctéren ezrével véreznek el, ezrével nélkülöznek, betegszenek meg és ezrével szenvednek fagyást, rabságot, halált, akkor a biztos fedezékekben itthonmaradottak se zúgolódjanak, hogy nem fehér a kenyér, mint más-kor, hogy a tengerilisztből készült kenyér gyomorgörcsöt okoz és hogy a gyermekek sírnak tőle. Nélkülözzünk, szenvedjünk és ne válogassunk az eledelekben, mert háboru van. Most az élet-halálharcot vívjuk ellenségeinkkel, nemcsak a harctéren, hanem itthon is. A nemzet léte, a magyar nemzet élete, a magyar szabadság forog kockán, az a kérdés: „rabok legyünk-e, vagy szabadok!” Ha terhes a drágaság, ha kellemetlen a rekvirálás, ha keserűbb a kenyér, belekell törődnünk

a háboruval járó rendkívüli életviszonyokba, a hatóság által előirt rendszabályokba, mert ez a háboru természete. Viszi az életet és viszi a vagyont és hozza a gyöngüléseket, megröppanásokat és szenvedéseket.

A háboru nem tart, mert nem tarthat örökké; majd ha Isten segédelmével helyreáll a béke, lesz fehér kenyér, szabad rendelkezési jog, hogy ki hogyan éljen vagyonával, gabonájával s jószágával miként rendelkezzen. Addig azonban türjük és szenvedjük a háborus világ keserveit megadással és a hatóságnak háborus rend által követelt célszerű intézkedéseit, amelyek a rendkívüli helyzethez való alkalmazkodás módját és eszközeit nekünk megadják. Főleg ne adjunk hitelt az álhírterjesztők kaján szavának, akik nem átalják a jóhiszemű közönséget félrevezetni és a közvélemény nyugalalmát felriasztani olyan kóholt vészhi-ekkel, ami e héten a hatósági liszt-kiosztás alkalmával is megtörtént, mint-ha a hatóság élvezhetlen dohos lisztet osztatna ki a fogyasztó közönségnek a lisztutalványok alapján. Az ilyen manővereknek ne üljön fel senki. Az efféle álhireknek a rosszakarat és ártási szándék a szülőanyja. Az ilyen ocsmány álhirek terjesztése nemcsak büntetendő cselekményt képez, amely méltó megtorlást érdemel, hanem valósággal a hazaárulással határos. Mert a győzelem egyik feltétele, hogy gyáva mende-mondák, oktalan rémlátomások által eddigi pozíciójából ki ne szorítsuk magukat és győzzük mindvégig a harcot lelki erővel, amelynek gyöngítésére, letörésére ellenségeink törek-szenek. Aki tehát álhirekkel az elégedetlenséget kelti és szítja a közönség körében, az ellenség malmára hajtja a vizet és ezzel gyengíti a nemzet erőforrását.

Nagy megnyugvás a jelenre és biztositék a jövőre, hogy közönségünk lelki ereje, lelki nyugalma az ellenálló erőnek nagy súlya tapasztalható a közéletben és a közgazdasági élet minden nyilvánulásában.

Viseljük el mindvégig kitartással és lelki nyugalommal a háboru kellemet-

lenségeit és megpróbáltatásait. A szenvedéseken és megpróbáltatásokon keresztül vezet az ut az áldásthöz békéhez és a magyar haza jövő boldogságához.

Közgyűlés.

Baja város törvényhatósági bizottsága f. hó 23-án d. u. 3 órakor rendkívüli közgyűlést tartott Erdélyi Gyula h. polgármester elnökelete alatt.

A tárgysorozat első pontja a belügyminiszter leirata volt, mellyel jóváhagyja a törvényhatósági bizottságnak az elmúlt év július 28-án hozott azon közgyűlési határozatát, mellyel elfogadta az állami ovodák építési költségeinek részbeni fedezési költségeinek részbeni fedezése céljából a gyámpénztárból 100000 korona előleg felvételéről kiállított kötelezvényt.

A közgyűlés a leiratot tudomásul vevén az engedélyezett előleg felvétele és elszámolása iránti intézkedések megtételével a városi tanácsot bizza meg.

Ezután következett a főispán átirata dr. Rimler János ügyvédnek tb. főjegyzővé történt kineveztetéséről s ezzel kapcsolatban a polgármester jelentése nevezett tb. főjegyzőnek rendszeres szolgálattételre történt berendeléséről.

A városi tanács a közgyűlés elé terjesztett javaslatában azt ajánlotta, hogy a törvényhatósági bizottság dr. Rimler kinevezését és a szolgálatra berendelését tudomásul vevén, részére, tekintettel arra, hogy a mozgósítás óta teljesít díjtalanul tisztviselői szolgálatot főjegyzői javadalmást szavazzon meg s azt f. évi január 1-től folyósítsa.

A javaslat ellen dr. Monostori biz. tag szállalt fel, ki csak két hónapi időtamra javasolta dr. Rimlert alkalmazni s részére nem főjegyzői hanem első aljegyzői fizetést utalványozni.

Dr. Monostori felszólalásával szemben Tury Mátyás kir. tanácsos pártolta a tanács javaslatát s azt változtatlanul ajánlta elfogadásra.

Dr. Ladányi, dr. Bruck, dr. Fischof biz. tagok felszólalása után megejtett szavazás során a közgyűlés a tanács javaslatát 3 szótöbbséggel oly módosítással fogadta el, hogy dr. Rimler János tb. főjegyző részére a főjegyzői javadalmazást nem f. évi január 1-től hanem hivatalos esküje letételének napjától állapítja meg tiszteletdíjjal s részére addig az időpontig folyósítja míg a hadbavonult aljegyzők valamelyike állását ismét elfoglalhatja.

A tárgysorozat harmadik pontja a városi tanács javaslata volt a házi pénztár kiegészítésére még a f. évben visszatérítendő 60000 korona függő kölcsönnek folyó számlára fölvétele tárgyában, mit azon körülmény tesz szükségessé, hogy több haszonbérlet az 1914 évről s a f. évi április 1-én esedékessé vált haszonbérösszeggel hátraleéban van s a f. évi július hó 1-én még esedékessé váló haszonbérlet beharulására is alig van kilátás, mi a városi pénztár fizetőképességét lényegesen érinti.

A közgyűlés magáéva tevén a tanács javaslatát, egyhangulag határozta el, hogy a Bajai Takarékpénztárnál 60000 korona folyószámlakölcsönt fog felvevni 6,5 százalékos kamattal, mely összeg a haszonbérletnél esedékessé vált és váló haszonbérösszegekben bírja fedezetét.

Miután még felhatalmazta a tanácsot a közgyűlés, hogy a Mátéháza pusztá V. sz. majorságában levő fölös szalmakészletet nyilvános árverésen, esetleg árverésen kívül értékesítse, az ülés két óras tanácskozás után véget ért.

Lisztalványok kiosztása.

E héten zajlott le a városháza 2-ik számú tanácsterméhen a lisztalványoknak a város lakossága közti kiosztása. Ez a kiosztási művelet három és félnapi szakadatlan munkát vett igénybe: kedden reggel kezdődött és Péntek délelőtt fejeződött be az utalványok kiosztása. A munkálatok élén állott és azt nagy szakavatottsággal vezette a közéleti ügyeknek fáradhatatlan előadója Weisz Nándor gazdasági tanácsnok, aki a melléje beosztott, ügyes táborakrával minden fenakadás nélkül, meglepő gyorsasággal benyolította le a város összes területére kiterjedő lisztalványozási műveletet. Ha számításba vesszük, hogy 4394 család részére lettek lisztalványok kiadva, hogy ezek a lisztalványok 95 kg. 0-ás lisztre, 6252 kg. főzőlisztre, 35417 kilogramm kenyérlisztre szólnak és ezt a mennyiséget 14 lisztkereskedő között kellett arányosan felosztani városrészenként, családonként törzskönyvezni, szétosztani és a megfelelő elárúsítási helyhez irányítani, akkor fogalmat alkotunk magunknak a végzett munka terjedelméről, arányáról és komplikáltságáról.

A városi hatóság a közönség érdekében ellenőrizte a liszt őrlését elvállalt malmoknál — egyelőre a Hengermalomnál és Tománovits gőzmalmanál a lisztkevereket, a lisztről melyet a hatósági lisztárúsítók kifogástalanul találtak, lepecsételt mintát vett és annak megőrzését elrendelte. Volt alkalmunk meggyőződést szerezni a városi lisztből készült kenyér minőségéről. Nyugodt lélekkel állíthatjuk, hogy a háborús kenyér élvezhető, jó. A fehér kenyér mindenestre jobb és szebb. De háboru van és most válogatnunk nem lehet. Ilyen a háboru. Az a híresztelés, mintha a városi liszt dohos, élvezhetetlen lenne egyszerűen rágalom. Ha előfordult itt-ott dohos kenyér, akkor az nem a városi lisztből készült, amelyért a hatóságra a felelősség át nem hárítható. A közönség a városi hatóságnak nagyszabású intézkedéseit, a lisztről való gondoskodását nagy meg-

nyugvással vette tudomásul és most már reméli, hogy a lisztkiosztás folytonosságában ujig fenakadás nem fog beállni.

Megemlítjük még hogy az őrléssel megbízott Köbling Antal gőzmalomtulajdonos és 12 dunai malomtulajdonos részére hatósági liszt elárúsítás végett ez alkalommal nem adatott ki, mert részükre a kulai járásból kiutalt buza nem érkezett meg.

Füsttelen nap a rokkantak javára.

A Gyorssegély Augusztá alap május elsején "füsttelen napot" rendez. A mozgalom célja: fölhívni a magyar közönséget, hogy ezen a napon ne dohányozzék és amit ezáltal megtakarít, fordítsa az Augusztá alap által tétesítendő rokkant katonák alapja javára. Aki pedig ezen a napon sem mond le a dohányzásról, fizessen füstadót, azaz váltsa meg azt önként valamely pénzadománnyal. A hazafias jótékony mozgalmat a főváros közönsége nagy lelkesedéssel fogadta, amint ezt az eszme meg is érdemli. Budapest polgármestere felkérte a vidéki városok polgármestereit, hogy csatlakozzanak a mozgalomhoz és vegyék kezükbe városuk területén a füsttelen nap rendezését. Dr. Erdélyi Gyula h. polgármester átiratban értesítette Budapest polgármesterét, hogy a rendezés vezetését Baja város területére szívesen és készséggel vállalja és egyben kérte az Augusztá alap igazgatóságát, hogy a „füsttelen nap” gyűjtőveit, plakátjait, nyomtatványait és jelvényeit megküldeni szíveskedjék. Mindezek a mai nap folyamán már meg is érkeztek a gyűjtőveik szétosztatnak, a plakátokat pedig mindenütt kifüggesztik, ahol a jelvényeket árusítani fogják. A jelvények színes kartonból készültek és gomblyukba tűzhetők. A jelvények 20, 40, filléresek, 1, 2, 5 és 10 koronásak. Az áldozat csekély, amit hozunk de nagy eredményt érhetünk el vele. Kevés lemondás árán, amit milliók gyakorolnak, a háboru rokkantjainak alapja milliókra nő.

Mindenki adjon szíve és erszénye szerint.

H I R E K.

— **Közgyűlés.** A sajai II. Temetkezési Egyet f. évi április hó 25-én d. u. 2 órakor tartja rendes évi közgyűlést a városi székház nagytermében.

— **Adomány.** Bodrogi Gyula kir. közjegyző a hadhivonultak családtagjai segélyezésére április hó 2-ik felére lefizetett 15 koronát.

— **Halálozás.** Purgly Zsigmond földbirtokos, Győr vármegye törvényhatósági bizottságának tagja f. hó 19-én életének 62 évében Győrött elhunyt. Temetése impozáns részvét megnyilvánulása mellett f. hó 21-én d. u. fél 5 órakor ment végbe. Az elhunytban dr. Purgly Sándor főispán sógorát gyászolja. Az elhunytnak családja a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. jószási Purgly Zsigmondné szül. jószási Purgly Erzsébet, mint neje, Katus, Samu, Ödön mint gyermekei, özv. Peregy Mihályné szül. Purgly Irma, jószási Purgly Mihály mint testvérei, valamint a számos rokonság nevében is fájdalommal jelentik a forrón szeretett jó férj, illetve édesatva, testvér és rokkant jószási Purgly Zsigmond

földbirtokos és Győr vármegye törvényhatóság bizottság tagjának folyó évi április hó 19-én d. u. 5 órakor életének 62-ik, boldog házasságának 36-ik évében. hosszas szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytát. Boldogult földi maradványa folyó évi április hó 21-én, szerdán délután fél 5 órakor fog a belvárosi temető halottas-szobájából az ágost. evang. hitvallás szertartásai szerint ugyanazon temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomba tételni. Győr, 1915. április hó 19-én. Drága emlékezetet kegyelettel őrizzük! jószási Purgly Ferenc, jószási dr. Purgly Sándor, jószási Purgly Pál, jószási Purgly László, az elhunyt sógorai. özv. felsőbüki Nagy Józsefné szül. jószási Purgly Lujza, jószási Purgly Mihályné szül. Nádas Erzsébet, dr. Purgly Sándorné szül. Mukits Leona, Purgly Pálné szül. vámosi és fajszi Ányos Alize, Purgly Lászlóné szül. palotási Világhy Pálma, az elhunyt sógornői.

— **Zombor város közgyűlése.** Zombor város törvényhatósági bizottsága f. hó 21-én d. e. 10 órakor rendes közgyűlést tartott. A tárgysorozaton szerepelt polgármesteri jelentés kiterjeszkedett az Omelka-féle sikkasztásra, mely a vizsgálat adatai szerint 54 ezer koronával károsította meg a város pénztárát. Megnyugvással vette tudomásul a közgyűlés a polgármester jelentésének azon részét, mely arról szólt, hogy a megtorlás és a vagyoni felelősségre vonás iránt a kellő lépések minden irányban megtörténtek.

— **A Hadsereg részére gyűjtendő fémek beszedésére, csomagolására és beszolgáltatására** a helyi bizottság megalakítása céljából és a gyűjtés megbeszélése végett Erdélyi Gyula h. polgármester 1915. április hó 24. d. u. fél 5 órára a városháza tanácstermében tartandó értekezletre az érdekelteket meghívta, amiről legközelebb beszámolunk.

— **Be kell jelenteni a burgonyakészleteket.** A hivatalos lap szerdai száma miniszteri rendeletet közöl, melynek értelmében a birtokosok kötelesek meglévő burgonyakészleteiket bejelenteni, feltárni és az Országos Gazdasági Bizottság részére átengedni. A miniszteri rendelet a burgonya maximális árát métermázsánként 11 koronában állapítja meg; ez az ár magában foglalja a rakodó-állomáshoz való szállítás költségét is. A maximális ár nem terjed ki a burgonyának az Országos Gazdasági Bizottság részére való átengedése körén kívül eső forgalomban történő eladásokra. A rendelet megjelentésének napján már életbe is lépett.

— **Tauglich!** Szabadkán, ahol a 37—42 éves népfölkelők bemutatászemléje most folyik, Nádas József színigazgatót és dr. Petrovics László törvényszéki bírót, a bemutató szemle bizottsága alkalmasnak minősítette.

— **A szabadkai vasutasok háborus estéje.** A szabadkai vasutas tisztviselők május 1-én és 2-án (szombaton és vasárnap) este tartják nagyszabású háborus estéit a Pest-szálló nagytermében. Az esték, amelyek dr. Purgly Sándor főispánné védnöksége alatt rendeznek a vak katonák alapját fogják gyarapítani jövedelmükkel.

— **Alkalmazzuk munkára a rokkant katonákat.** A Magyar Szent Korona Országainak Vöröskereszt Egyesülete megalakította a Rokkant Katonákat Gyámoltó és Elhelyező Hivatalt azon célból, hogy az értük harcolt és bármely oknál fogva rokkantakká vált katonákat rokkantságuk mérvéhez képest a pol-

gári társadalomban kenyérkeresethez jutassa s megmentse őket a koldusbottól, attól, hogy a társadalom munkanélküli eltartottjaivá váljanak. A Vörös Kereszt Egyletnek azonban ezen nagy feladat megvalósításához elsősorban a közönség támogatására van szüksége melynek szintén közre kell munkálkodnia arra, hogy a rokkantakat egyrészt munkához jutassuk, másrészt, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel munkára is szorítsuk. A Vörös Kereszt ezen intézményét a közönség figyelmébe ajánljuk s felkérjük, hogy a rokkant katonák munkára alkalmazása által igyekezzen javítani a sorsukon addig is, míg arról intézményesen gondoskodva lesz.

— **Bevonulnak az 1891—1895. évben született népfölkelők.** A fővárosi lapokban megjelent hirdetés szerint az 1891. és 1895-ben született és az 1915. évi február hó 18-tól március 24-ig terjedő időben sorozott és alkalmasnak talált népfölkelők, amennyiben névszerint felmentve nincsenek, 1915. évi május hó 15-én tartoznak csapataikhoz bevonulni.

— **A BSE. sporttelepén** újból megkezdődik az előző években oly sikeresen folytatott footballmérkőzések sorozata. Ugyanis a BSE. I-ső és II-ik csapata között football mérkőzés fog tartatni holnap vasárnap délután 3 órakor. Belépő-jegyek 20 fillér, sebesült katonáknak díjtalan. A tribün hölgyeknek fentartva. A két csapat összeállítása a következő:

I-ső csapat.

Novák

Bálint

Ács

Steindl

Marosi

Szekerés

Roszkocs Kehi Nacsá Weisz I. Borkovits I.

II-ik csapat.

Károlyi

Boskovits II.

Pock II.

Szabó

Pandur

Vidák

Mikoleczky Tibor Simon Weisz II. Szücs.

Biró: Nagy. (BSE)

∴ **Használjunk hadisegély bélyeget.** ∴∴

Adakozzunk a vak katonáknak.

Főmunkatársak:

DEZSŐ ALAJOS és Dr. BERNHART SÁNDOR.

Nyilt-tér.)*

Borivóknak a bor keveréséhez!

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
természetes égetővíz
SAVANYUVÍZ

A drága égetővíz
kőszemből
a bor savanyúságát,
íze kellemesen pezsgő.
Nem festi a bort.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelőséget a szoroskötés.

BAJAI TAKARÉKPÉNZTÁR.

(Alapított 1847-ben.)

ÉRTESÍTÉS.

A Bajai Takarékpénztárnál jegyzet hadikölcsönkötvények

végletes cimletei megérkeztek, ugyanazért kérjük a t. ügyfeleinket, hogy kapott elismervényeik ellenében a jegyzet kötvényeiket pénztárunkná a délelőtti órák alatt folyó hó 31-ig bezárólag okvetlenül átvenni sziveskedjenek. **Az esedékessé váló szelvényeket május 1-től díjmentesen váltjuk be.**

A Bajai Takarékpénztár igazgatósága.

Ajánljuk világhírű és kiváló
magánjáró
és vontatású gőz- és benzin
cséplőgépeinket,
magánjáró
kötő- és fűrészelő gépeket,
közép és magas nyomású,
nyersolaj motorokat,
szalmapréseket.

KELLNER és SCHANZER
Budapest Kálmán-utca 3.

Miről az érdekelteket ezen hirdetémmel azzal értesitem, hogy aki azon esetben, midőn az iparhatóság a kenyéreművek kicsinyben való eladásából ezek sulyszerinti árának kifüggesztését rendelte el, azt nem teljesíti, az 1879. XL. t. cz. 137. §-a alapján 40 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Aki a suly és ár szerint meghatározott kenyéreműt magasabb árban, vagy csekélyebb sulyban, vagy pedig rosszabb minőségben árusítja el, 200 koronáig terjedhető zénzbüntetéssel büntetendő.

Visszaesés esetében, ha az utolsó büntetésnek kiállása óta két év még nem telt el, a pénzbüntetés 600 koronáig felemelhető. (1879. XL. t. cz. 138. §.)

Beja, 1915. évi április hó 16-án.

KOLLER DEZSŐ s. k. tb. rendőrfőkapitány.

9666/1915. kig. 1915.

Hirdetmény.

Baja város tanácsa közhírré teszi, hogy a m. kir. honvédhadapródiskolákban 1915/16. tanév kezdetén betöltendő helyekre vonatkozó pályázati hirdetmény a városi kiadóhivatalban 1915. április 30-tól július 10-ig betekinthező.

Baja 1915. április hó 14-én.

ERDÉLYI h. polgármester.

Fontos: Nélkülözhetetlen! Nagyszerű!

Gazdaságnak, géptulajdonosoknak

kevés pénzért finom lisztet készítő malma lehet.

Uj malomjára!

Örlökövek, sikszitával együtt szerelve a járat nagyság szerint darál óránként 100—800 kilót, finom lisztet készítő óránként 20—140 kilót.

Tökéletes kézi daráló, svéd marok-

∴ rakó és kéveköti aratógépek. ∴∴

KELLNER és SCHANZER
Budapest Kálmán-utca 3.

2552/1915. kapt. szám.

Hirdetmény.

Az 1884. évi XVIII. t. cz. 54. §-a alapján ezennel elrendelem, hogy a kenyéreművek részletes eladásánál az árak suly szerint az eladási helyen kifüggesztessenek.

Szőlőoltvány

Furmint, Hárslevelű, Ezerjő, (Osqrán), Kövidinka stb. valamint néhány csemegefaj. Az egy éves gyökeres oltvány drb. 10 fl., a 2 éves pedig 20 fl. Gyökeres Delaware drb. 10 fl. Nagymennyiségű gyökeres Riparia Portalis is kapható, továbbá 2 éves Csabagyöngye és Szárszoros ezre 200 K. Hegyaljai asztali és aszu-borok jutányos áron

Molnár Mihálynál

Abaujszántón.

